N°. 2969 — 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 28 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 Februarij.

Lord Palmerston maakt geen brillant figuur, zoomin in 't parlement als in de diplomatie. Zou hij het tijdvak zijn [illegible], dat zoo menig staatsman ten deel valt, [illegible] heeft, het tijdperk van tegen[illegible] loopt? Het schijnt.

Lord Palmerston's zon heeft geschenen gedurende den tijd, dat Frankrijk ten prooi was aan binnenlandsche twist en verdeeldheid. Het verzwakte kabinet van Parijs kon [illegible] zijn dan een satelliet van Engeland, [illegible] overwigt in den sfeer van Engeland te worden medegesleept. Frankrijk zweefde toen niet slechts in 't gevolg van Engeland, maar was ten dienste van Engeland werkzaam. Lord Palmerston beroerde uit Parijs menigmaal gansch Europa.

In die dagen was Lord Palmerston een halsbreker, die, waar hij kon, volken en goevernementen met de grootste impertinentie bejegende, Rusland en de Vereenigde Staten van Amerika uitgezonderd. De Russen kon bij, en de Amerikanen durfde hij niet aan. In die twist en tweedragt zoekende en alle regten minachtende politiek is lord Palmerston vergrijsd. Zij is hem als eene tweede natuur geworden. Levendig van geest, onrustig van aard, buitengewoon [illegible], vol van hulpmiddelen, en niet angstvallig in de keus, om zich in tijd van nood te redden; van daag onverzettelijk en onbuigbaar, morgen toegevend en bereid om zich in alle bogten te wringen, zonder beginselen hoegenaamd, maar Engelschman van top tot teen, en voor de grootheid van zijn land alles veil hebbende, is lord Palmerston een staatsman geweest, die, zelfs in de hooge jaren, die hij bereikt, [illegible] als door Engeland te waardeeren was. Maar hij schijnt zijn tijd gehad te hebben en zijn, hoewel dan ook betwistbaren roem te overleven.

Sinds eene magtige en knappe hand te Parijs het roer van Staat heeft aanvaard, taant de glorie van Engeland met die van lord Palmerston. En hoe meer lord Palmerston zijne rumoerzuchtige politiek doorzet, hoe meer de fransche Keizer in den publieken dunk der wereld in de hoogte gaat, lord Palmerston en Engeland in zijn gevolg medesleept, en beiden aan de wereld vertoont als satellieten van Frankrijk.

Men lette, om zich daarvan te overtuigen, op de gebeurtenissen der jongste jaren. De roem van den oorlog tegen Rusland is geheel ingeoogst door Frankrijk; insgelijks heeft Keizer Napoleon de eer van den vrede. Die vrede, ternaauwernood gesloten, liep gevaar van de zijde van lord Palmerston. Diens weerzin om het traktaat van Parijs uit te voeren heeft intusschen slechts gediend om aan den Keizer de eer te bezorgen van dien vrede te bevestigen. Lord Palmerston verlangde Sicilie te beroeren, en had daarvoor verlof van Frankrijk noodig. Te Parijs liet men zich op het brandend terrein van Napels brengen, maar men hield daar de Engelschen in teugel. Pruissen geraakt in onmin met Zwitserland. Lord Palmerston is onmiddellijk bij de hand om zich voor Zwitserland tegen Pruissen te verklaren. Hij vergiste zich niet weinig. Hij dacht aan 1847, middelerwijl wij in 1857 waren. Hij werd al zeer spoedig te Parijs tot bezinning gebragt, en de politiek van het fransche kabinet, eerst hoogelijk afgekeurd, werd ten gedragsregel door lord Palmerston aangenomen. De oorlog, roekeloos tegen Perzie ondernomen, staat op het punt van door fransche bemiddeling te worden gestaakt, met opoffering van al de eischen door lord Palmerston nog onlangs uit de hoogte van den diktator den Perzen eer voorgeschreven dan voorgesteld. De ontruiming van Griekenland, door Frankrijk gewild, zet aan dat alles de kroon op.

Er blijft nu nog de ontruiming der Zwarte-Zee over, die zoo zij op tijd geschiedt, niet dan met tegenzin en onder diep leedwezen zal plaats hebben. Maar bij de moeijelijkheden, die Engeland nog met Noord-Amerika te vereffenen heeft, en de ongelukkige wijze waarop de oorlog met China is aangevangen, waar lord Seymour eer eene nederlaag dan eene overwinning heeft behaald, schijnt men minder beducht te kunnen zijn voor de ontruiming der Zwarte-Zee, al is het dan ook, dat zij door de Engelschen niet zal worden verlaten dan schoorvoetende en tengevolge van insinuatiën en renovatiën door de magtige belanghebbenden te [illegible]ekenen.

Het blijkt alzoo dat de buitenlandsche politiek van Engeland onder de leiding van zijn hoofdman niet schittert. Maar ook voor 't binnenland laat de zon onder. [illegible] de debatten van de beide parlementen, dat de in kunstgrepen vaardige lord geene meerderheid meer heeft noch in het Huis der Gemeenten, noch in het Huis der Lords. Zoo hij staat, het is alleen, omdat de partijen 't niet eens zijn kunnen worden omtrent de verdeeling van de erfenis, die hij zal nalaten. Bij de beraadslagingen dezer dagen in het Huis der Gemeenten over de begrooting van middelen gehouden, heeft lord Palmerston slechts daarom de meerderheid van stemmen gehad, omdat lord Russell zijne stem *vóór* hem heeft uitgebragt, ofschoon hij *tegen* hem gesproken had.

In de oppozitie zijn thans: de Tory's van d'Israëli, de Peelisten van Gladstone, en de Whigs van Russell. Het is hun niet mogelijk geweest zich te verstaan omtrent de verdeeling van den buit. Lord Palmerston leeft dus in het binnenland van de genade zijner tegenstanders, die hem op sleeptouw nemen, gelijk hij in 't buitenland zich niet kan onttrekken, welke zeilen hij ook bijzet, aan het vaarwater van Frankrijk.

[illegible]

GEWIJDE KUNSTPRENTEN,

uitgegeven door de dusseldorpsche Vereeniging.

De aflevering der gewijde kunstprenten voor 1856 is verschenen. Zij bevat elf verschillende voorstellingen, met uiterste zorg geteekend en gegraveerd naar modellen van de beste oude en nieuwe meesters, die werken in christelijken stijl. Men ontvangt, voor den kleinen inleg van ƒ 5.—, dus dit maal 9 platen in 4to, waaronder 2 dubbelen, 42 in 8vo, en 28 in kleiner formaat — de laatste ook zeer geschikt voor bidprentjes. [illegible] vindt men, onder anderen, eene plaat, die tot de meesterstukken van den besten stempel behoort. 't Is een »*Jezus onder de leeraars*" van den voortreffelijken ITTENBACH. Als gij dat heilig en lieflijk knaapje, daar op dien breeden opperpriesterlijken stoel gezeten ziet, en gij beschouwt de wetgeleerden, die, gedeeltelijk aan zijne voeten geschikt, gedeeltelijk aan zijne zijde staande, hem met list en schierpzinnigheid ondervragen, of verwonderd en nadenkend luisteren naar zijne treffende taal: dan gevoelt gij, dat het uw Heer, daar te midden der grijzen leeraars zittend, is, die ons aanzegt, dat de waarheid den kleinen en geringen geopenbaard zal worden. Op het gelaat van den jeugdigen Heiland ligt eene schaars zoo lieflijk voorgestelde uitdrukking van verheven onschuld, liefde en schranderheid. De onderscheidene karakters der hem omringende zijn ook krachtig en duidelijk uitgedrukt. Van ter zijde komen Jozef en Maria binnen; de Heilige Moeder met de zoekende handen voorwaarts, terwijl het verlangen naar heur kind in hare geheele houding is uitgedrukt.; St Jozef de handen dankbaar samenslaande, en met vochtig oog den teruggevondene tegenblikkend. De geheele voorstelling is een allerkunstigste en allerzinrijkste kompozitie. Zij is fraai in elkander gezet; alle deelen zijn aan een hoofdeffekt, zonder de minste gedwongenheid onderworpen, en van schier al de figuren kan men de beide handen zien, hetgeen niet weinig tot den rijkdom der ordonnantie bij draagt. Alles, tot in de minste bijzonderheden, is met onuitputtelijken ijver bewerkt, gelijk men het trouwens van Ittenbach gewoon is, en nergens doet de allegorische schikking afbreuk aan de natuurlijke, noch is, omgekeerd, aan de eerste te veel geofferd. De leden der *Vereeniging* zijn wel gelukkig bezitters en uitdeelers van zulk een meesterstuk te mogen zijn. Ook de »*Johannes' Onthoofding*" van Steinle, die ditmaal bij de verzameling is, is zeer merkwaardig; het beeldtjen der *Herodias* schetst ten volle wat er in dat gemoed, bij Johannes' vermoording, moet omgegaan zijn. Nog is hoogst belangrijk, bij de verzameling, eene voorstelling van de *Familie der H. Anna* door een der lieflijkste italiaansche schilders van de XVIe Eeuw — Pinturicchio. Een tweetal lijdensvoorstellingen van het meer moderne penceel van Dom Mosler zullen ook niet nalaten den verkrijgers genoegen te geven; terwijl met afbeeldingen van den H. Matthæus, den H. Sulpitius, de H. Veronica en H. Odilia de reeks der ikonografische voorstellingen, door de Dusseldorpsche Vereeniging uitgegeven, vermeerderd wordt.

Het zou ons zeer leed doen, indien dit uitnemend liefdewerk van de dusseldorpsche vrienden der Godsdienst en der Kunst voortaan bij onze geloofsbroeders in Nederland een minder gunstig onthaal ging genieten. Door de kleine bijdrage van ƒ 5 per jaar werkt men mede aan de verbreiding der echte christen Kunstbeginselen, bevordert de Godsvrucht op eene wijze, die den zegen des H. Vaders heeft mogen verwerven, en bestrijdt den wansmaak der *coquette* fransche prentjes.

Wij noodigen onze lezers uit met vriendelijken drang, voor zoo ver zij leden zijn, hunne vrienden tot deelname op te wekken, en anders zich bij onzen Uitgever, den Heer van Langenhuysen, te laten inschrijven. Geen geschikter en goedkooper belooning voor kinderen dan deze prentjes. 't Is daarom, dat wij ze den Heeren geestelijken, schoolhouders en allen, wien de opvoeding van het jonge geslacht is opgedragen, met warmte aanbevelen.

Wij kunnen niet nalaten bij deze gelegenheid ook nog eens de aandacht onzer lezers te vestigen op het fonds van gewijde kunstprenten des Heeren A. W. Schulgen, waarvan enkele proeven bij onzen Uitgever bezigtigd kunnen worden: o. a. het wonderschoone kind Jesus van Deger (ƒ 6), de verheven Lieve Vrouw van Overbeck (ƒ 10), de heerlijke *Onbevlekte Ontvangenis* van Ittenbach (die slechts 35 a 55 cents kost), alle, zoowel als talrijke meerdere, uitmuntende staal- en kopergravuren.

Men ga dit alles bij den Heer van Langenhuysen nog eens in beschouwing nemen.

Bij beschikking van den 23sten dezer is aan den heer A. van der Schuijt met de overige deelgeregtigden in de 's hertogenbossche stoombootsocieteit, en aan den heer Th. A. van Rijckevorsel [illegible] Gorinchemsche-Schiedamsche stoombootmaatschappij, met intrekking van alle vergunningen, vroeger aan die vereenigingen elk afzonderlijk uitgereikt, vergunning verleend om, onder den naam van »Vereenigde 's Hertogenbossche Stoombootmaatschappijen", eene stoombootdienst uit te oefenen tot vervoer van reizigers, goederen en vee van 's Hertogenbosch naar Rotterdam en Schiedam en tusschenplaatsen, en omgekeerd.

Volgens nader berigt van Zijner Majesteits kommissaris bij de centrale kommissie voor de Rhijnvaart, de dato 20 Februarij, kan het ruwe katoen thans ook op het fransch gedeelte van den Rhijn en mitsdien van Emmerik tot aan de zwitschersche grens, tegen betaling van het ¼ van den Rhijntol vervoerd worden.

Naar men verneemt heeft de kiezersvereeniging: *Vaderland en Koning*, te Alkmaar, met algemeene stemmen tot haren kandidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer, in plaats van den heer Rochussen, geproklameerd den heer mr. R. J. Schimmelpenninck, te Amsterdam.

(Dagbl. v. Z.-Holl.)

Als waarschuwing aan heeren kantoorbedienden en loopers vooral, moeten wij den handel opmerkzaam maken op alweder een *nieuwe industrie*, dezer dagen hier in praktijk gebragt. De verschenen maar nimmer betaalde coupons der amerikaansche bankaktiën à 100 dollars of ƒ 250, zijn allen voorzien met de handteekening van een onzer geachtste handelshuizen. Al die coupons, als nimmer in cirkulatie geweest, zijn dus voor het oog zoo goed als nieuw, terwijl, even als bij de coupons van diverse spoorwegen, de plaats tot invulling in cijfers, van het dividend, is opengelaten; — en de coupon verder, in vorm en druk, met vele anderen overeenkomt.

Dezer dagen zijn er van die coupons in de wandeling gebragt, ingevuld met lage cijfers ƒ 1,23½ maar ook van ƒ 12.37½, ja zelfs tot ƒ 22.50. Dit laatste bedrag is nog wel het *voordeeligste* van die spekulatie, omdat de *geheele obligatie* met de reeks der achterstallige coupons er bij, op dit oogenblik eene beurswaarde heeft van ƒ 312½, zoodat op deze wijze een terrein is in exploitatie gebragt van nog al tamelijken omvang, want ieder stuk heeft niet minder dan *elf* onverschenen coupons,

allen alzoo voor dezelfde bewerking vatbaar. Het gezag van de handteekening vooral, voorzeker aan niemand vreemd, is juist de grooste vrijpas van dit bedrog; men lette alzoo vooral op de coupons met bedoelde signature.

(*Amst Court.*)

Een eergisteren verschenen buitengewoon nommer van de *Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant*, bevat het volgende:

»Tot aanvulling van het in ons nommer van heden gegeven berigt, betrekkelijk de verleende koncessie tot daarstelling van eenen spoorweg van Maastricht naar Nijmegen, langs den regter Maas oever, over de gemeente Heumen en Malden, zijn wij thans in staat gesteld te berigten, dat door het nederlandsche gouvernement, bij besluit des Konings, *genomen op Hoogstdeszelfs verjaardag, den 19 Februarij ll.*, die koncessie is verleend aan de parijsche firma A. Kuentter, Maze Voisine & Ponchard, met bepaling der rigting van Maastricht, over Roermond en Venlo, langs den regter Maas-oever op Nijmegen, om zich aldaar aan te sluiten aan den spoorweg op Cleve en Crefeld, terwijl die weg zal leiden tot verlenging naar Arnhem door bruggen over de Waal en den Rijn.

»Wij haasten ons, van deze voor onze stad zoo verblijdende tijding, aan onze geabonneerden onmiddelijk door eene buitengewone courant kennis te geven."

Eergisteren werd een proeftogt langs den Rijnspoorweg gedaan, die waarlijk belangrijk mag genoemd worden en die ten duidelijkste het bewijs heeft opgeleverd, wat van de tegenwoordig versnelde gemeenschap mag verwacht worden.

Zijn wij wel onderrigt, dan is Maandag avond ten 7 ure een express-trein uit Berlijn vertrokken, die gisteren morgen omstreeks 10½ ure hier aankwam, en alzoo den afstand van Berlijn naar Rotterdam in den bijna ongeloofelijk korten tijd van cirka 15½ uur heeft afgelegd.

Eene stoomboot, die aan het station gereed lag, moest dien sneltogt tot Londen vervolgen, en alzoo de kortere gemeenschap over Holland met Engeland proefondervindelijk bewijzen.

Verder zij hier opgemerkt, dat de weg van Utrecht naar Rotterdam in 52 minuten is doorloopen.

(*N. R. C.*)

Z. M. heeft benoemd tot burgem. te Doesburg mr. F. J. W. baron van Pallandt van Berlham.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag 26 *Februarij*.

In deze zitting zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen, als: een tot goedkeuring van het traktaat van vriendschap handel en scheepvaart, gesloten met de dominikaansche republiek [illegible] polder van St. Maartensdijk van grond uit het kroondomein, elk van eene Memorie van Toelichting voorzien, welke voordragten naar de afdeelingen tot onderzoek zijn gezonden.

Voorts zijn ingekomen: van wege den minister van Binnenlandsche Zaken de inlichtingen, gevraagd door de Kamer op het adres van H. F. J. Rup, heel- en vroedmeester te 's Gravenhage, betreffende het bekomen van een doktorsgraad van wege den minister van Kolonien een exemplaar van n°. 74 en en 75 van het *Staatsblad* van nederlandsch Indie, waarin zijn opgenomen: het reglement op de drukwerken in nederlandsch Indie, en de bepalingen tot verzekering der regelmatige werking van het reglement op de drukwerken in nederlandsch Indie, — verklarende de minister, in de ten geleide strekkende missive, dat alhoewel gaarne bereid, ten opzigte van de bedoelde verordening al die inlichtingen te geven, welke art. 89 der Grondwet toelaat, hij zich echter, om redenen aan de belangen van 's lands dienst ontleend, verpligt acht zich te verschoonen van de mededeeling van andere ter zake betrekkelijke bescheiden.

Die missive met de daarbij behoorende exemplaren van het Staatsblad van Nederlandsch Indie zijn tot onderzoek gesteld in handen eener kommissie, bestaande uit de heeren: Thorbecke, Mackay, Meeussen, de Brauw en Wintgens.

Aan de Kamer is medegedeeld dat de afdeelingen tot hare rapporteurs voor het wets-ontwerp betreffende de regterlijke organizatie hebben verkozen de heeren: Gevers Deijnoot, Godefroi, Strens, Dullert en Sander.

De Vergadering heeft bepaald dat op aanstaanden Maandag des voormiddags ten elf ure, achtereenvolgens zullen behandeld worden: het wets-ontwerp tot aanvulling van het koloniaal batig slot voor 1854; het wets-ontwerp van onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een kanaal van Deventer naar Dalmsholte; en het wets-ontwerp tot vaststelling van het cijfer der uitkeering bij art. 4 der wet van 6 Maart 1844 bedoeld en tot regeling en opheffing van het bijzonder fonds voor het kanaal van Voorne, omtrent welke beide heden de eindverslagen werden uitgebragt.

De Kamer heeft zonder beraadslaging aangenomen: *a.* de wets-ontwerpen tot naturalisatie van A. Carapiet te Japara, M. Paulino en F. A. von Laer te Soerabaija, J. I. Heine te Majong en A. Fraser te Batavia. *b.* de konkluzie van het in eene vorige vergadering uitgebragt rapport der kommissie tot onderzoek van het verslag van het beheer en den staat der kolonien over 1854, wat de West-Indien en de Kust van Guinea betreft, strekkende die konkluzie om van het verslag een afschrift aan den Minister van Kolonien te verzenden.

De konkluzie van het in eene vroegere vergadering uitgebragt rapport der kommissie van onderzoek der aan de Kamer medegedeelde overeenkomst den 27sten Mei 1856 tusschen Nederland en Hannover gesloten tot wering van den sluikhandel aan de grenzen der beide rijken, welke konkluzie strekte om van het rapport een afschrift aan den minister van Buitenlandsche Zaken te zenden, is mede in deze zitting behandeld. Nadat de heer van der Linden eenige beschouwingen over dit onderwerp voorgedragen had, die door den minister van Buitenlandsche Zaken beantwoord werden, heeft de Kamer zich zonder hoofdelijke stemming vereenigd met het voorstel van den heer van der Linden, om de beraadslagingen af te breken en gelegenheid te geven aan de kommissie, die bij monde van den heer van Nispen van Sevenaar zich daartoe bereid had verklaard, de zaak in nadere overweging te nemen.

ENSCHEDÉ, 25 Febr. Wederom zijn hier gunstige berigten ontvangen van den heer de Brouwer van Hugendorp, koncessionaris van den spoorweg van Zevenaar naar Enschedé en Rheine, die onlangs van hier naar Hanover is gereisd, en aldaar zoowel bij de hooge Regering, als bij de hanoversche bank de meeste ondersteuning heeft gevonden. Te Osnabrück en nog andere belanghebbende plaatsen, hebben zich kommité's gevormd om de zaak te bevorderen, terwijl de Regering van Osnabrück heeft deelgenomen in de negotiatie voor 100.000 thaler. Behalve deze gunstige resultaten mag men zich ook verblijden over de medewerking, die de zaak ondervindt bij onderscheidene rijke grondbezitters in Gelderland, wier goederen door den weg worden doorsneden of ten minste in de nabijheid liggen. De heer de Brouwer bevindt zich thans weder te Amsterdam om aldaar de zaak te bevorderen, zoodat deze onderneming nagenoeg met zekerheid gezegd kan worden tot stand te zullen komen, daar het bankiershuis Bisschofsheim de helft van het benoodigd kapitaal voor zijne rekening neemt, en van de andere helft reeds bijna 1/5 alleen te Enschedé en Osnabrück is geteekend; voorwaar een bewijs dat er wel vertrouwen staat in de goede uitkomsten die deze weg aan de geldschieters aanbiedt, wat ook trouwens wel alleen daarom vrij zeker schijnt, omdat deze lijn buitengewoon goedkoop kan daargesteld worden, namelijk voor circa 1/3 van hetgeen andere wegen gekost hebben.

De heer Jordaan, direkteur der enschedésche katoen-spinnerij, is benoemd tot lid van den raad van bestuur voor onzen nieuwen spoorweg.

(*N. R. Ct.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Febr. Men heeft gezegd dat de maarschalk Vaillant zich verzet had, en wel in zooverre van zijn ontslag aan te bieden, tegen de vermindering van de kaders des legers; ook door den minister van Marine zijn reklamatien gedaan tegen de bezuinigingen op zijn departement. Die reklamatien schijnen verhoord te zijn geworden, wijl de marine, haar gewoon budget behoudende, vijftien millioen meer verkrijgt op het buitengewoon budget van vijf-en twintig millioen, dat haar beloofd was. Bovendien heeft [illegible] krediet van drie millioen op dat supplementoir budget erlangd, waardoor het geheel honderd drie-en-veertig millioen beloopt.

Op het budget van 1858 komen voor vijf millioen voor de transatlantische paketbooten, hoewel slechts per memorie uitgeschreven, aangezien omtrent dat punt nog niets bepaald is; evenwel blijkt daaruit het gewigt, 't welk het goevernement aan die quæstie hecht, die voor onze handeldrijvende en maritieme steden in zoo hooge mate een levensvraag is, 'tgeen door Bordeaux wordt bewezen, welke stad een deputatie van zes personen heeft benoemd, om haar te dier zake bij den minister te vertegenwoordigen.

— Het wordt bevestigd dat de scheiding tusschen de leden van het Bourbonsche Huis nooit vollediger is geweest dan nu. De hertogin van Orleans, die met haar beide zonen te Genua is, heeft in de laatste dagen bepaald geweigerd den hertog de Aumale te ontvangen, die, naar Napels reizende, haar een onderhoud had doen verzoeken. Mevrouw de hertogin van Orleans leeft te Genua zeer afgezonderd; de graaf van Parijs brengt zijn tijd grootendeels met de jagt door.

— Aan den *Siècle* is een tweede waarschuwing gegeven. Men zegt dat de aanleiding daartoe is een beschouwing van den heer Leon Pée over de zitting van 1857. Het dagblad is heden ochtend niet verschenen; men meent dat de waarschuwing evenwel door geene administratieve schorsing is gevolgd.

— Men verneemt dat te Karrock, in den perzischen zeeboezem en te Bassoara, in Turksch-Azië, fransche konsulaten zullen worden opgerigt.

— De generaal graaf de la Rochejacquelin, de jonge graaf Julien de la Rochejacquelin, zoon van den Senateur (die zeer ziekelijk is en niet tegenwoordig kan zijn), zijn vertrokken om de begrafenisplegtigheden bij te wonen der heldenmoedige markiezin de la Rochejacquelin, welke den 28en dezer in de Vendée zullen plaats hebben.

— Ten aanzien van het nieuw systeem van splitsing der studiën in twee rigtingen, namelijk de letterkundige en politieke, 't welk door een brochure en verscheidene dagbladen is aangevallen, zegt de *Moniteur*, dat de ondervinding ten gunste van dat stelsel is geweest en het goevernement het voornemen heeft met de toepassing er van voort te gaan.

— De gronden zijn hier in waarde hoog gestegen en zullen blijven stijgen. Ook de meerdere waarde, welke sedert eenige jaren de gebouwen hebben verkregen is niet minder buitengewoon. In een memorie, door den heer Marquis, chokolaadfabriekant in den passage der Panomaras uitgegeven ter zake van een persoonlijk belang, vindt men dat het oude hôtel van Montmorency en zijn aanhoorigheden, (waar nu de genoemde passage is), in 1800 door mevrouw Thaye voor 195000 franken gekocht, nu op drie millioen franken geschat worden. Als eene loffelijke bijzonderheid mag hierbij vermeld worden, dat door de heeren Thayer, voor een groot gedeelte eigenaars van dit onroerend goed, den huurprijs sedert tien jaren, ondanks de hoogte waarvan de huuren te Parijs zijn opgedreven, niet verhoogd hebben.

— Aan de russische ambassade is men ijverig bezig met het kiezen van ingenieurs, teekenaars, bouwkundigen, enz. voor de aan te leggen russische spoorwegen. Een der kundigste en ondervindingrijkste onzer ingenieurs is door het russische goevernement met de hoofdleiding der groote onderneming belast. Onder hen, die met toestemming van het fransche goevernement voornemens zijn eenige jaren in Rusland nuttig te zijn, behoort een aantal werktuigkundigen, bureau-klerken, zelfs werklieden.

De aangebodene voordeelen zijn groot. Ingeval het verblijf in den vreemde onzen landgenooten niet mogt behagen, dan kunnen zij op kosten van het russische goevernement naar hun vaderland terugkeeren.

— Men heeft per telegraaf het berigt ontvangen van een vreesselijke ramp in het auvergneesche gebergte. Een sneeuwval van ontzettende grootte, waarbij ontwortelde boomen, rotsblokken, enz., heeft bijna een geheel dorp bedolven. Men spreekt van een aantal slagtoffers.

— Onlangs overleed in Rusland een lijfeigene, genoemd Michel Kiawelky, die den ouderdom van 137 jaren, tien maanden en elf dagen had bereikt. De man was geboren in het goevernement van Wilna, op negentienjarigen ouderdom gehuwd en had van verscheidene vrouwen 32 kinderen, waarvan een honderdjarige dochter nog in leven is. Hij was nooit ernstig ziek geweest en had tot den laatsten tijd zijne geestvermogens en veel vrolijkheid behouden. Hij zeide vaak: »Ik geloof dat de dood mij vergeten heeft."

ENGELAND.

LONDEN, 24 Febr. De meetings volgen elkander onafgebroken om in naam der geregtigheid en menschelijkheid den tegen China ondernomen oorlog te veroordeelen, en terwijl men in afwachting is der ruwe aanvallen, die het ministerie, wegens de quæstie zal hebben door te staan, [illegible] ting der door lord Derby opgewekte diskussie, als in het Huis der Gemeenten, bij gelegenheid der motie van den heer Cobden, is in China zelve de toestand van admiraal Seymour, verleend door de ontoereikende magt waarover hij beschikt, in 't geheel niet aangenaam.

Volgens de laatste berigten uit Hongkong, dd. 15 Januarij, zouden de Chineezen door den brand der faktorijen, het nemen van een engelsch koopvaardijschip en andere kleine voordeelen stoutmoedig zijn geworden en aanvallenderwijs te werk gaan; zelfs, wat opmerking verdient, de muiters en keizerlijken vereenigen zich om den vreemde te bestrijden, zooals blijkt uit de vereeniging der oproerige vloot met die der Mandarijnen te Whampoa en den aanval door talrijke jonken gewaagd tegen de in de rivier liggende engelsche schepen. Die aanval heeft wel tot niets geleid, maar de chineesche vaartuigen zijn in goede orde teruggetrokken. Men zegt wel, dat lord Seymour vervolgens troepen aan land heeft gezet, die de meeste voorsteden van Kanton in den brand hebben gestoken, maar dat heldenfeit verliest grootelijks zijn gewigt vergeleken bij het eerste bombardement, en de bestorming, die de Engelschen tot in het paleis van den onderkoning en voor den muur der tartaarsche stad had gebragt. In de dépêche vindt men tegenspraak en men gelooft dat nadere uit China verwacht wordende berigten de meening zullen bevestigen, dat de pogingen der engelschen geen uitkomst gehad hebben.

— Lord Palmerston heeft in den avond van den 24. ten aanzien der cijfers een overwinning behaald; doch wat zijne eigenliefde als staatsman betreft heeft hij wel degelijk een nederlaag geleden. Hij heeft die overwinning aan lord John Russell en aan een deel der Tories te danken. Maar de adhæzie van den eersten was aan zekere voorwaarde verbonden; die van de laatsten werd uitgelokt door een zeker wantrouwen voor den heer d'Israeli. Lord John Russell heeft voor de ministers gestemd, maar gesproken in den zin van den heer Gladstone en d'Israeli.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 23 Febr. Men verwacht een maatregel, die op schitterende wijze zal bewijzen dat ons goevernement den staatkundigen toestand uit een algemeen vreedzaam oogpunt beschouwt, en wel door de vermindering van het leger, welke zeer spoedig zou plaats hebben. Wat de uitvoering van den maatregel, voorlang voorbereid, zou bespoedigen, is de overtuiging waarin men is nopens de goede gezindheid der lombardisch-venetiaansche bevolking

volking. Men beweert dat onder de infanterie acht kompagnien van elk regement zullen worden afgedankt, in 't geheel 496 kompagnien. Als de overige wapens een dergelijke vermindering ondergaan, dan zou de voorgestelde vermindering van het aktieve leger het aanzienlijke cijfer van 200,000 man beloopen.

— In een brief uit Frankfort a/m. aan een belgiesch blad wordt geschreven, dat het oprigten eener katholieke universiteit in Duitschland, van denzelfden aard als die in België hereids bestaat, onder de katholieke bevolking van dat land meer en meer en meer veld wint. Bereids heeft men sedert 1848 daartoe pogingen aangewend, en schier al de duitsche Bisschoppen hebben van hunne levendige belangstelling in deze zaak doen blijken.

Men heeft evenwel groote hinderpalen te overwinnen om het beoogde doel te bereiken, onder anderen dien, welke ontstaat door het gewigt, hetwelk de goevernementen aan het behoud der uitsluitende bestiering en monopolie van het openbaar onderwijs hechten, intusschen blijft de hoop op de verwezenlijking van het plan levendig, dat aanvankelijk bestond in de oprigting van een centrale school, waar zich de gansche kracht van het katholiek onderwijs in Duitschland zou vereenigd hebben, doch men heeft daarvan afgezien, uit hoofde der vele en verschillende beletselen, en bovendien begreep men dat de belangen en behoeften der Katholieken van Noord- en Zuid-Duitschland, twee afzonderlijke inrigtingen vorderden, schoon in denzelfden geest en naar hetzelfde doel strevende.

Vooreerst viel het oog der Katholieken uit het Noorden [illegible] te Munster, welke slechts behoefde uitgebreid en aan het bestuur van het berlijnsche goevernement onttrokken te worden.

Maar de onwil van het pruissische goevernement verzet zich steeds tegen den wensch der bevolkingen, en hoewel men nog niets geslaagd is, mag men evenwel de goede uitkomst niet als onmogelijk beschouwen. In het Zuiden heeft het konkordaat met Oostenrijk de taak gemakkelijker gemaakt, en men is 't binnenkort omtrent de keuze der plaatsing van de nieuwe akademie te Salzburg, waardoor eenigerwijs de oude weder in 't leven zou worden geroepen.

De katholieke vereenigingen, in dat gedeelte van het land werken ook grootelijks mede ter herstelling dier oude akademie en de hoofdvereeniging te Lintz heeft aan alle duitsche, oostenrijksche en hongaarsche Bisschoppen hun medewerking en steun daartoe verzocht.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

GETROUWD (23 Febr.): E. Ullmann, van Brussel, met E. Frins.

BEVALLEN (24 Febr.): J. M. Brummer, geb. Hendriks, Z. — M. E. D. Thomson, geb. Fairbairn, Z.

OVERLEDEN (21 Febr.): D. Sluyter, 57 j. — E. M. M. Lamaison, 31 j. — (24 Febr.): R. Cnoop Koopmans, 23 j. — W. O. J. Bloar.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . f 28,30 a —		Pruissische . . f 34½ a —
Napelsche . . 25,80 „ —		Spaansche . . 2,37 „ —
Div. in St. . . 11,62½ „ —		Hamb. Russ. . . — „ —
Eng. Russen . . 11,62½ „ —		Russ. in Z. R. . . 86½ „ —
Fransche . . . 55½ „ —		Pools. in . . . [illegible]
Belgische . . . 55⅝ „ —		„ „ Fl. . . 27½ „ —

Nationale Metalliek f 29,60. Buitenl. Spanje f 54¼ per Fr. (20.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,70	à 9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,70	» 11,80
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,30	» 9,40
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 101½ à 102 pc.		

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,73	» 1,76
Zilver 1000 à 980	f —	—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 26 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 56½; Obligatiën 3 pc. —; id. 4 pc. 98½; Spanje 1—3 pc. 24 1/16; Binnenl. 3 pc. 37⅞; Romeinen 5 pc. 88; Oostenrijk Met. 5 pc. 80⅞; id. Nap. 5 pc. —.

PARIJS, 26 Febr. Fransche 4½ pc. —.—; 3 pc. 69.80. 1¼ pc. Spanje —; 3 pc. id. 37⅝; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88¼.

LONDEN, 26 Febr. Cons. 93⅝; Spanje Uit. 3 pc. 41⅛; id. 1¼ pc. 24½; Rusl. 5 pc. 109½; id. 4½ pc. 97¾; Holl. 4 pc. 98½; id. 2½ pc. 65; Sard. 5 pc. 90½; Bras. 103; Peru 4½ pc. 80½; Gren. uitg. 7; id. werk. 22½; Mexiko 3 pc. 21⅞; Portugal 3 pc. 45; Ecuador 14½; Venezuela 37½; Wissel op Amst. —; Hamburg —.—.

WEENEN, 26 Febr. Met. 5 pc. 84; id. 4½ pc. 74¼; Bank-Aktiën 1042; Credit Anst. 293½; Wissel op Londen 10,09; Amst. —; Parijs —; Goud 7; Zilver 3¾.

BERLIJN, 26 Febr. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 106¾; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 19½; Amst. kort 142¾; Hamb. 150¾; Petersburg 105¾.

HAMBURG, 26 Febr. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 23½; Rusl. 5 pc. 101½; 4½ pc. 90; 3 pc. Mexikanen 10; Noord-Duits. bank 97; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 26 Febr. 5 pc. Met. 80¾; 1¼ pc. Spanje binnenl. 24 11/16; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —.—; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		25 FEBR. 4½ u.	26 FEBR. 4½ u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63⅝	63⅝	a 63⅞	63 13/16
Dito Dito	3 »	76 1/16	75 15/16	» 76	
Dito Dito	4 »	95¼	95¼	» 95⅝	95⅜
Overzeesche Bezittingen	4 »			»	
Amortis. Syndik.	3½ »				
Actien Ned. Bank	»				
Handel-Maatschappij	4½ »				
Maatschappij van Weld.	4 »		62		
Oblig. Rijn-Spoorw.	4½ »				
Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½ »				
België	2½ »				
Dito bij *Rothschild*	2½ »	52	52½		
Frankrijk, Obligatiën	3 »				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ »	24 1/16	24 1/16		24¼
Dito	3 »	41½	41½		41½
Dito Binnenl. à 6/m.	3 »	37 1/16	37 1/16	37 1/16	37 5/16
Coupon-Bewijzen	»	6¼	6	6¼	6 9/16
Amortisable Schuld	»	5⅞	5⅞		
Portugal, te Londen	3 »	45 5/16	45 5/16		45½
Dito Uitgestelde	»		24⅝		
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	104½	104		
Dito Dito 1828 en 1829	5 »	103½	102⅞		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 »		93		
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5 »	94 1/16	94 1/16		
Dito idem 6e	5 »	96½	96½		96 1/16
Certifikaten te Hamburg	5 »				
Dito dito te Londen	4½ »	95½			
Dito dito *Hope en Co.*	4 »	84½	85		
Dito bij *Stieglitz en Co.*	4 »	84½	84½		
Dito bij id. 6de Serie	4 »				
Dito in Zilver	6 »				
Inschrijving in Assignat.	6 »	62			
Certifikaten van dito	6 »				
Polen, Amst. Wetl. Lot. fl. 300					
Schatkist-Obligatiën	4 »	78½	78½		
Oostenrijk, Metalliek	5 »	76½	76¼	76⅞	76 13/16
Dito rente te Amsterdam	5 »	86½	86½		
Dito Nationale	5 »	78 9/16	78 7/16	78⅝	78½
Dito	2½ »	39½	39½	39 11/16	39⅝
Ween. Bank bij *Goll en Co.*	5 »	80¼	80½		
Dito	4 »		64		
Aand. met Loting fl. 250					
Dito Loten fl. 323					
Pruiss. Aand. 1854	3½ »				
Napels, Cert. bij *Rotschild*	5 »				
Denemarken, Leen. te Lond.	3 »				
Louisiana bij *Hope*	5 »				
Braziliën	5 »	99	99		
Dito 1843	5 »				
Mexiko	3 »	21¼	21½	a	21⅝
Dito Onbepaalde	3 »				
Peru	3 »				
Grenada à f 100	3 »	21 3/16	21¼	21⅛	21¾
Dito Uitgestelde	»	6½	6½		
Ecuador à f 100	1 »				
Venezuela à f 100	4½ »	35	34¾		34¾
Dito Uitgestelde	»	13¾			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		1 1/16	1⅛		1 1/16
Dito Orig.		1 1/16			
Grieken, Bl. 1825	5 »	5 1/16	5⅛		

Prost. 54½, 55; Illis. 93⅝; Braz. 1829 98; Fr. O. Sp. Hope f 137; Grenada onbl. 21½, ¼; Ecuador onb. 14½; Venezuela onb. 34¼, ⅛; Lw. 4½; Thes. 104½.

Bij levendigen handel in oostenrijksche fondsen was de markt nagenoeg als gisteren.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt. Prolongatie 4 pCt., Diskonto 5 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f. 55½		Livorno	2/m. f 39½
»	zigt » 55 15/16		Napels	» 83
Bordeaux	2/m. » 54⅞		Petersburg	» » 1,82
»	zigt » 55⅝		Weenen	6/w. » 33⅞
Madrid	3/m. » 238		Augsburg	» 35 9/16
Cadix	» 238		Frankfort	» 99½
Sevilla	» 237		Hamburg	2/m. » 35
Bilbao	» 237		»	zigt » 35¼
Lissabon	» 39⅝		Londen	2/m. » 11,60
Porto	» 39⅝		»	zigt » 11,72½
Genua	2/m. » 36½		Rotterdam	» [illegible]

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 25 Febr. Heden zijn alhier bij inschrijving afgedaan:

6000 Samarang Koehuiden ex *Anna en Elis.*
1000 dito Buffelhuiden ex dito.
2289 Batavia-Buffelhuiden ex *Antoinette*,
en 872 Soerabaja-Koehuiden ex *Antoinette*, tot op nieuw hoogere prijzen, en wel voor de Koehuiden ca. 73 c. en voor de Buffelhuiden 48 à 54 c.

ANTWERPEN, 25 Febr. *Koffij* ferm en zijn verkocht 1500 balen Braziel per *Providence*, 700 balen p. *Florence Nightingale* en 450 balen zeilend p. *Europa*.

Granen. Inl. roode Tarwe blijft verlaten en a f 184 a 186 te koop. Blauke zeeuwsche op f 14⅜ a 14½ p. 80 k°. geboden. Inl. Rogge zonder handel en op f 7¼ a 7⅜ genoteerd.

Gerst gevraagd en hooger. Zeeuwsche Wintergerst a f 8 a 8½ p. 62 k°. verhandeld.

Lijnzaad kalm. Er zijn verkoopen tot f 17 p. hect voor Berdiansk, etc.

Nog zijn verkocht 191 balen Georgia *Katoen*, 3725 balen beschadigd Rangoon *Rijst*, enz.

LONDEN, 24 Febr. *Suiker.* 2156 kr. en 1351 zak Java zijn eerder tot wat lagere prijzen afgedaan. Uit de hand werden gedaan 300 kn. blond Havana a 53 s. voor N°. 12 regten a 15 s., en 70 ton Manilla Moscovados a 44 s. Eene lading van 3300 kn. blond Havana zeilend, werd voor Falmouth genomen a 37 s. 6 d. voor N°. 11 a. 11½, vrij van avarij partikulier. 5000 zak Mauritius via Nantes zeilend werden verkocht a 36 s. 6 d. voor N°. 11, vrij van avarij partikulier.

Koffij stil. Goed ord. Native Ceylon haalden 58 s. 6 d. Eene lading van 2900 b. Jacmel zeilend per *Johanna* is afgedaan a 54 s. assurantie van Hamburg, voor eene naburige haven.

Thee wat vaster. Gemeene Congo 1¼ a 1 s. ½ d.

Rijst vast uit de hand zijn genomen 6000 zak Bengaal van 10 s. 3 d. a 11 s. voor Midd. tot goed Midd. bold, Moulmain 10 s., goed Madras 10 s. 6 d., 701 b. *Piment* zijn a 4⅛ a 4⅞ d. verkocht.

Talk flaauw; disp. 64 s.

Lijnolie vaster; disponible 41 s. 3 d. a 41 s. 6 d.

Graanmarkt zonder affaire wegens de dikke mist.

BOMBAY, 2 Febr. De geldmarkt is ruimer. De vraag voor Invoer-artikelen is levendig. Uitvoer-artikelen flaauw. Koers 2 s. 1½ d.

MADRAS, 27 Jan. *Uitvoeren* slechts matig gevraagd. *Indigo* weder duurder. De Vrachten zijn hooger.

SHANGHAE, 15 Jan. *Thee* hooger. Voorraad van zwarte thee in magazijn gering. — Van *Zijde* zijn in het geheel 68000 bn. omgezet. — *Vrachten* zeer flaauw.

HONGKONG, 15 Jan. *Koers* 4 s. 8¾ d. a 4 s. 9 d. Totale *Uitvoeren* naar Groot-Brittanje in 1856 41/millioen ℔ tegen 54/millioen in 1855.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 25 Febr. Jernay, Jeune Hortense, Benicarlo.

BROUWERSHAVEN, 25 Febr. Pfeill, Minister Pahud, Batavia n. Rott.

BATAVIA, 10 Jan. Jansen, Elisabeth Anthonia, Olie, Triton, de Bos, Maria Agnes en Ruhl, Rabenhaupt, alle 4 Amst. — Jaski, Willem Barends, Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 25 Febr. Molenaar, Pollux, Syra. — Schuth, Zwerver, Triest. — Schnijder, Josephine, Cork.

TRIEST, 20 Febr. Barelds, Harmonie, Rott.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 27 Febr., in lading naar:

Keulen.	Th. Kamps, Cöln N°. 11.
	W. v. d. Pol, Maria.
Ruhrort.	C. Scholten, Hoffnung.
Frankfort.	J. Itschert, Frankfort N°. 2.
Ludwigh. en Mannheim.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Wesel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Mannheim.	L. Penning, Johanna.
Dusseldorp en Neus.	W. Hoogeweg, Mercuur.
Urdingen en Ruhrort.	R. van [illegible], Dankbaarheid.

AMSTERDAM, 25 Februarij, vertrokken naar:

Mainz.	J. Sinzig, Mainz N°. 1.

Rijnhoogte	ARNHEM, 26 Febr. 1 el. 5 duim.
	KEULEN, 25 » 5 vt. 9 »

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 2 Maart, 's avonds ten vijf ure.

1 Huis, Achterhuis en Erve, Warmoesstraat, J. 22. — 2. Huis en Erf, Warmoesstraat, M 472. — 3. Huis en Erve, Kerkstraat, AA 726. — 4. Dito, Joden Houttuinen, Q 58. — 5. Dito, op Marken, S 176. — 6. Koetshuis, Stalling en Erve, Weesperplein, W 655. — 7. De Gebouwen, ingerigt tot Koetshuizen en Stallingen, naast Perceel N°. 6, W 654, 653 en 652; te aamen in slag. — 8. Twee Huizen, Plantagie, in den Kerklaan, V 103 à 105. — 9. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Lauriergracht, FF 274. — 10. Huis en Erve, Korte Leidschedwarsstraat, JJ 130. — 11. Huis, Tuin en Erve, [illegible] woren, JJ 16.

BOEKBESCHOUWING.

VOLKS-ALMANAK VOOR NEDERLANDSCHE KATHOLIEKEN, *in het Jaar des Heeren* 1857; *bijeen-gebragt door* Jos. Alberdingk Thijm, *Ord. Eq. S. Greg. M.* *Te Amsterdam bij* C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Het zal wellicht menigen lezer van dit dagblad verwonderd hebben, dat de kolommen van de *Tijd* tot heden toe, ook met geen enkel woord, den Volks-Almanak voor Nederlandsche Katholieken in 1857 bij het publiek hebben ingeleid, maar eene ondervinding van vijf jaren had ons geleerd, dat de pogingen van den ijverigen en begaafden verzamelaar door zijne landgenooten gewaardeerd en ondersteund werden, en dat de Volks-Almanak, dien hij in het leven had geroepen, gretige lezers genoeg vond, dan dat hij onze aanbeveling behoefde of onze goedkeuring noodig had. Wij meenden dus gerust het oordeel, dat wij over den zesden Jaargang bij het lezen van den Volks-Almanak geveld hadden, eenigen tijd achter te kunnen houden, en besloten liever dan 't gevoelen zijner bezitters vooruit te loopen, hun den tijd

te moeten gunnen om kennis te maken met het boeksken, dat hun was aangeboden. En inderdaad, onze verwachting werd niet bedrogen, want evenzeer als de vroegere jaargangen, ja meer nog dan deze, werd de zesde Jaargang gekocht en gelezen, goedgekeurd en toegejuicht. Na zulk een gunstig onthaal kan hy, die verslag moet geven van een boek, zich voor een groot gedeelte van zijne taak ontslagen achten, en hy zou kunnen volstaan met het gevoelen van het publiek te constateeren, en daaruit de gevolgtrekking af te leiden, dat de Volks-Almanak aan zijn naam beandwoordt, en dat de verzamelaar zich nieuwe verdiensten heeft verworven. Maar zoo dit al voldoende mocht geacht worden in sommige gevallen, wy zouden meenen, dat wy ons thands op die wijze kwalijk gekweten hadden van onze plicht, die in de gegeven omstandigheden van ons eischt, dat wy lof toekennen aan hem, die lof verdient, en openlijk de verdiensten aanwijzen, waardoor zich deze zesde Jaargang boven de vorigen onderscheidt.

In hoogeren graad en met meer recht dan vroeger mag de *Volks-Almanak voor Nederlandsche Katholieken* zijn naam dragen, want in ons oog althands hebben zij, die eenige bijdrage inzonden, beter begrepen wat er gevorderd werd om waarlijk voor het VOLK te schrijven, voor het VOLK! wanneer wy deze uitdrukking bezigen, dan verstaan wy daardoor niet, zoo als dikwijls het geval is, dat gedeelte der maatschappy, dat op den laagsten trap van beschaving en ontwikkeling geplaatst, helaas! maar al te dikwerf onvatbaar is geworden en voor de zachte gewaarwordingen, die het *Schoon* in 's menschen hart opwekt, en voor het zoet en stil genot, dat *Deugd* en *Zedelijkheid* zoo ruimschoots schenken. Hoe zeldzaam nemen zy, die dat gedeelte van het VOLK uitmaken, de boeken ter hand, die voor hen bestemd en volgens hunne behoeften bewerkt werden! en hoe weinig vruchtbaar aan resultaten zijn daarom ook die zoogenaamde *Volksboeken*! Of meent men wellicht, dat wetenschap en kennis meer doorgedrongen zijn tot den arme, tot den eenvoudigen handwerksman, sedert men begonnen heeft boeken te schrijven, die in schrijftrant en spreekwijze populair waren, en de vruchten van diepe studie en naauwgezette nasporing onder den gemeenen man moesten verspreiden? 't Is er verre van af, en op elke uitzonderingen na is die poging tot beschaving van het onbeschaafde volk vruchteloos beproefd. Neen! het VOLK is niet een DEEL van de bewoners van een rijk, het wordt gevormd door ALLEN, die op denzelfden grond geboren, onder denzelfden scepter levende, hunne krachten en bestaan moeten wijden aan het geluk, aan den bloei, aan de instandhouding van het Vaderlands, en als hy alleen, die den [illegible] plicht verzaakt, die zijn vaderland verloochent, hy houdt op een DEEL uit te maken van het VOLK. Een waar volksboek moet tot die allen gelijkelijk spreken, en niet de toon maar het inwendig gehalte van een werk kan daaraan dien eernaam in zijne ware beteekenis geven, want een volksboek, zoowel als een volkslied, moet tot alle standen der maatschappy spreken. Maar, zoo zal men hier allicht vragen, indien dit waar is, hoe kan dan een Volks-almanak voor Nederlandsche Katholieken mogelijk zijn? Is het geene aanmatiging, geen stoutigheid voor een bepaald gedeelte van het Nederlandsche Volk een almanak bijeen te brengen, en dien met den naam van *Volks-almanak* te bestempelen? Wij antwoorden op deze aanmerking alleen, dat een Almanak voor Nederlandsche Katholieken te recht een *Volks-almanak* mag en kan genoemd worden, zoo hy, zich tot alle Katholieken onder onzen landaart wendende, geene denkbeelden uitspreekt, geene snaren doet trillen, geene voorstellingen levert, die niet in de harten van elken Katholiek een zuiveren weerklank vinden, en dit zijn streven zoo regelt, dat hy den Katholiek zijn vaderland meer en beter doet kennen, hem aanspoort en opwekt om dat Vaderland en zijne taal, zijne geschiedenis en zeden lief te hebben en te eeren, dat hy krachtig poogt mede te werken om al zijne lezers meer Nederlander en meer Katholiek te doen zijn. Na dit alles vertrouwen wy, dat geen onbevangen onpartijdig beoordeelaar ons van overdrijving zal beschuldigen, wanneer wij de verklaring afleggen, dat de Verzamelaar van den Volks-almanak, dien wij bespreken, in de inzenders en medewerkers trouwen bijstand heeft gevonden om een geheel te leveren, dat aan de eischen, die wy hooger stelden, voldoet en beantwoordt.

Het ligt niet in het minste in ons plan hier eene inhoudsopgave van den Volks-Almanak te leveren, of enkele bijdragen meer in het bijzonder te ontleden, wy zouden meenen met zoo iets een vergeefschen arbeid te doen; immers het boek is in de handen van de meesten onzer lezers, maar wy veronderstellen, en daarom houden wy ons te vrede met hier op een of ander stuk te wijzen dat onze aandacht sterker heeft getroffen, of waaraan wy grooter verdienste moeten toekennen. 't Is daarom, dat wy de met zoo veel gevoel en tevens met zoo groote aanschouwelijkheid voorgestelde herinneringen *uit Italien*, den *Droom eens Konings*, die ons onwillekeurig een nog onlangs in de nabijheid van het vorstelijk Loo voorgevallen gebeurtenis voor den geest riep, de beschouwingen over het *wereldlijk gebied van den Paus* en den machtigen invloed van *Innocentius den Derde* en andere bydragen in proza niet verder te bespreken maar veeleer op den Kalender, waaraan wy gelooven, dat ieder gaane met ons hulde zal brengen, om den naauwkeurigen en voor het Vaderland minnende hart hoogst streelende opgave van Nederlands schitterendste heldendaden ter zee. Ja, bij 't gezicht van die lange reeks van heerlijke overwinningen en roemruchtige gevechten, voelden wy ons hart zwellen, waren wy trotsch op den naam van Nederlanders, en slaakten wy den stillen wensch, dat door onderlinge samenwerking voor alle krachten, welke vroeger eeuwen bewezen, dat in 't Nederlandsche Volk wortelen, eenmaal dezelfde gloriezon voor ons op de wateren moge rijzen, die der Vaderen dapperheid en moed heeft omschenen. En nu van 't woelig zeevlak ons gewend naar het verblijf van stille rust en vrede, naar een in onze dagen nog herkenbare plek in het Amsterdam der zeventiende eeuw. Gy begrijpt reeds, dat ik verlang, dat gy u door den eerzamen oudburger, door *Pauwels Foreestier* het Bagijnenhof laat binnen- en rondleiden, dat gij aan zijne hand kennis maakt met *Vondel*, *Marius Courrechef*, *van Teylingen*, *Rovenius*, maar vooral met »*de vrome jufvrouw Noortdijck*," dat gy van hem moogt leeren, wat er in die tijden omging in de harten onzer geloofsgenooten. Waarlijk, wy zijn den begaafden *Foreestier* onzen opregten dank schuldig voor dit keurig uitgewerkt tafereel, zoo verscheiden en toch zoo harmoniesch gestoffeerd, de vrucht van vele en langdurige nasporingen en hoogst gelukkige combinatiën. Schenke hy ons nog dikwerf even schoone en niet minder voor het godsdienstig als voor het kunstminnend gevoel treffende voortbrengselen.

Zoo verre hadden wy geschreven, toen ons eene andere bydrage, misschien wel door de herinnering aan den zoeten zang der Bagijnen, voor den geest kwam, die over den *Gregoriaanschen Zang* door *J. A. de Rijk*, waarover wy gaarne hier een gemotiveerd oordeel uitbrachten. Maar wy zien ons verplicht met *Henry van Meerbeke*, in den *Toeschouwer* bl. 30 de verklaring af te leggen, dat wy noch virtuosen noch kenners noch liefhebbers zijn, dat de bruggetjes en de zwarte kometen in het muzykboek hieroglifen voor ons zijn, en dat woorden als bravoer, fuga en colleratuur ons als arabiesch in de ooren klinken. Met dat al kunnen wy niet nalaten eene onnaauwkeurigheid aan te wijzen, die den samensteller ontsnapt is, en die, al staat zij ook minder met den zang in betrekking, evenwel menigeen zou kunnen doen besluiten, dat er in dit opstel meerdere fouten voorkomen. Op bl. 147 bespreekt de heer de Rijk de verdeeling der Kerkfeesten behalve de Zon[illegible] [illegible] »op de eerste plaats, de groote dubbele »feesten, die weder in twee klassen zijn gescheiden, waar»van de eerste klasse de plechtigste hoogfeesten bevat, »zoo als die van de Verrijzenis en Geboorte Onzes Hee»ren, Driekoningen, Paaschmaandag, enz. De tweede »klasse omsluit de dagen gelijk de Belijdenis onzes Hee»ren, de feesten van St Stephanus, St Joannes Evange»list, die der H. H. Onnozele Kinderen, O. L. V. Zui»vering en Boodschap, enz. Hierop volgen de half dub»bele feesten, als die van St Agatha, St Joris, St Joan»nes en Paulus, St Cæcilia en andere, daarna de enkel»voudige, zoo als de gewone feesten der Heiligen, en »eindelijk de gewone dagen." Deze voorstelling is zeker onnaauwkeurig, 'tzij de schrijver hier alleen bedoeld heeft te letten op den zang, voor de verschillende feesten bepaald, 'tzij hy den liturgischen sang der onderscheidene feestdagen wilde opgeven. In het eerste geval toch geeft de Missaal en ook het Graduale some slechts twee zangwijzen op, b. v. bij den *Pater noster*, soms echter meer zoo als bij den *Gloria* en de *Praefatio*. In het andere daarentegen maakt de liturgie behalven Zondagen en gewone dagen (*feriae*) onderscheid tusschen *dubbele* (duplica), *half dubbele* (semi duplicia) en *enkelvoudige* feesten (simplicia), terwijl zy de *dubbele* wederom verdeelt in feesten der *eerste klasse*, der *tweede klasse*, *groot dubbele* en gewone *dubbele*, waarvan de gewone *dubbele* verre weg het meest voorkomen.

En nu nog ten slotte een woord over de bydragen in poezij. Wij geven gaarne toe, dat enkele stukjens wat te wenschen overlaten. 't Zij wat den vorm, 't zij wat het gehalte betreft, maar toch gelooven wy niet, dat men in waarheid zoude kunnen zeggen, wat eens de *Konst- en Letterbode* (1853 D. 1. Bl. 251) van den Almanak gezegd heeft, dat de poëzij zich niet boven het middelmatige verheft. Een stuk als dat van Prof. van der Ploeg, *Eene processie met het Heilig Sakrament*, als de *Onrust* en de *Miserere* door Emile Seipgens, als *de Suprema Lex* door H. Ruysch, verdient hoogen lof, als is het, dat wy het laatste, vooral in den aanhef, wat duidelijker hadden gewenscht, en in het eerste de beteekenis een weinig meer uit het nevelachtige waas, dat haar omhult, in scherper omtrek te voorschijn hadden willen zien treden.

Moge de verzamelaar steeds tijd en lust hebben om jaarlijks aan zijne Katholieke Medeburgers een goeden Volks-Almanak te schenken, moge het hem aan geene medewerking ontbreken, en sommige namen, waarvan wy verlangend uitzagen, omdat zy ons uit vroegere jaargangen gunstig bekend waren, in een volgenden jaargang wederom voorkomen.

Advertentiën.

(2956) GETROUWD te Boxmeer den 23 Februarij:

Dr. F. J. H. SORMANI,

Wedr. van G. T. LEGEBEKE

en

E. M. VAN GENT,

Wed. van B. H. A. STOCKMANN.

Eenige Kennisgeving.

(2969) Bij den ondergeteekende Gratis verkrijgbaar: Eene **Catalogus van eene verzameling Boeken**, waaronder zeer fraaije werken in verschillende talen, vakken en wetenschappen, welke tot de daarbij gestelde zeer lage prijzen te bekomen zijn. Adres bij den Boekhandelaar

J. HERFKENS, Fz.

St.-Jans Kerkhof te Utrecht, terwijl men tevens verzocht wordt op te geven met welke gelegenheid men dezelve ontvangen wil.

(2967) Uitgegeven bij den Boekh. J. BEERENDONK, te *Amsterdam*:

LIJKREDE,

GEHOUDEN

BIJ DE PLEGTIGE TERAARDEBESTELLING

van den Wel-Edele Heer

J. B. VAN BREE,

Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, Honorair Lid van de Philharmonische Akademie: *Santa Cæcilia* te Rome, Eerelid van *Felix Meritis*, enz. enz.

Uitgesproken den 18 Februarij, door den Wel-Eerw. Heer F. J. HAANRAADS, R. K. Pr. en Pastoor alhier.

Prijs 20 *Cs.*

(2968) Uitgaven van R. G. J. SLADOOT te Groningen, welke met succes gedebiteerd worden:

EEN GEHEEL NIEUW, MERKWAARDIG EN ZELDZAAM

PAASCHEI,

met vele kluchtige figuren beschilderd en met vele goede lessen beschreven. Prijs . . . . ƒ 0.10.

[illegible] 0.90.

Overweging der zeven wonden van onzen Heer Jesus Christus aan het kruis, gevolgd van: Godvruchtige Oefeningen tot de H. Maagd, Moeder van Smarte, door den Eerw. Pater de Bonis, Overste der Minderbroeders. Kerkelijk goedgekeurd. Prijs . . ƒ 0.25.

Euphronimus, of: Neerlands lager onderwijs naar de Grondwet en het gezond verstand, door Otto Ant. Spitzen, R. K. Pr. en Prof. aan het Seminarie te Warmond. . . . . . . ƒ 0.50.

De Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, bij aanstelling van het Bestuur der *Dusseldorper Vereeniging ter verspreiding van gewijde kunstprenten*, tot haren bijzonderen korrespondent voor Nederland benoemd, heeft de eer te berigten, dat dezer dagen aan de leden of inteekenaren der *Vereeniging* hier te lande verzonden is de **AFLEVERING PRENTEN** voor 1856.

Zij bevat Elf verschillende voorstellingen van de eerste meesters, waarvan, ter verspreiding, gezamenlijk 79 exemplaren tegen den inleg van ƒ 5.— verzonden zijn.

De prijzen van deze, en de vroeger verschenen prenten zijn, *per stuk*, als volgt:

	Voor de leden der Vereeniging.	Voor partikulieren.
In 4to.	25 Cent.	30 Cent.
In 8° Royal.	17½ "	20 "
In 8° Groot.	[illegible]	15 "
In 18°	[illegible] "	12½
In 32°	4 "	7½

NB. Deze prijzen *voor de Leden der Vereeniging* worden alleen berekend *bij nadere bestelling van exemplaren boven het getal*, dat de Leden van zelf ontvangen voor hun jaarlijksche kontributie.

En wordt met succes gedebiteerd:

Algemeene Geschiedenis ten dienste der Katholijke jeugd, door J. ANNEGARN. Uit het Hoogduitsch vertaald door een R. K. Pastoor.

1e Deel OUDE GESCHIEDENIS. Van de Schepping der Wereld tot aan de Volksverhuizing.

2e Deel. DE MIDDELEEUWEN. Van de Volksverhuizing tot aan de ontdekking van Amerika.

3e Deel. NIEUWE GESCHIEDENIS. Van de ontdekking van Amerika tot op onze dagen, 1851.

De 3 deelen te zamen . . . . ƒ 3.25.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.